



БАЧІНСЬКИЙ Олександр Гаврилович (псевд. і крипт.: Миролуб, Правдолюб, Правдолюб-Миролуб, Правдолюб, Бачинський-Лишкович Ол., Бач. Ал., АБ; 24. 03. 1844, с. Сороцьке, нині Тереховлян. р-ну Терноп. обл. — 09. 06. 1933, Львів) — церковний діяч, письменник, видавець, редактор, перекладач. Батько **Ю. Бачинського**. Закін. богослов. студії у Львів. університеті (1867). Після висвячення був «сотрудником» — другим священником у с. Новосілки-Куть Підгаєц. деканату на Тернопільщині. 26 грудня 1871 перевед. у парохію до с. Підвербець Жуків. деканату. Обіймав різні посади в митрополич. капітулі, а під час тривалої відсутності митрополита **Андрея Шептицького** у Львові заміняв його. 27 березня 1873 перевед. «на провизоричного катедрального Вікарія і второго Проповідника во Львові при церкві св. Великомученика Георгія (церква св. Юрія)». У травні того ж року його призначено зав. «Фонду архієпархіального священничих вдів і сиріт». 30 серпня 1873 митрополит наставив його віце-ректором греко-катол. семінарії у Львові. Поряд з виконанням цих функцій Б. читав в Університеті лекції з катехитики і методики. 10 травня 1877 за сумлінну працю митрополит надав Б. титул асесора Львів. митрополії. Проте 1880 Б. був звільн. з посади віце-ректора духов. семінарії із заборотою видавати й редагувати часопис «Рускій Сіонъ». 2 квітня 1881 признач. парохом у с. Болехів Долин. деканату. 1882 Б. обрано до Долин. повіт. ради. 1 січня 1883 відкликано з Болехова й признач. на посаду ректора згаданої семінарії та відновл. в усіх попередніх посадах. Повернувшись у семінарію, Б. провів низку реформ. 8 січня 1893 Б. присвоїли титул переміал. крилошанина митрополичої капітули, перевели на постійну роботу і проживання на Святоюр. гору. Ставши канцлером митрополичої капітули, Б. розпочав впорядкування різних актів митрополії. Разом із митрополитом С. Сембратовичем, відвідуючи парохії, виявив нестачу церк. літ-ри, підручників з богослов'я українською мовою. Митрополит Сембратович домовився з Інститутом Ставропігії про друкування «Богословської бібліотеки». За участі Б. вийшло 11 випусків. Коли 19 вересня 1914 митрополита **Андрея Шептицького** заарештували і вивезли на заслання у Росію, Б., як канцлер, керував Галиц. архідієцезією. 1920 митрополит **Андрей** призначив його ген. вікарієм і «совітником апеляційного трибуналу протягом 10-ліття

— згідно до Єпархіального Синода». Перед від'їздом у тривалу закордонну подорож митрополит уповноважив Б. «виконувати уряд». Б. обирали до Львів. міської Думи протягом трьох скликань (1886, 1889, 1892). 1886 був радником Львова, від 1887 — просинодал. екзаменатором. Працював над тим, щоб у Римі був створ. руський духов. інститут. Разом із митрополитом Сембратовичем їздив до Рима, став папським шамбеляном. Після організації Богослов. наук. товариства у Львові (1920) Б. очолив філос.-догмат. секцію. Працюючи ректором духов. семінарії, зосередив зусилля на реформуванні навч. процесу, розширенні приміщень семінарії тощо. Творчий доробок Б. великий за обсягом і значущістю. Це власні реліг. та перекладені твори, надрук. українською мовою того часу.

Основні твори

Короткій викладъ Богословія догматичного основного и частного. Л., 1898; Рефератъ въ справъ асекурацій церковей и будынковъ ерекціональныхъ, предложеный гр. к. Митрополичной Консисторіи въ Львовѣ, на засѣданію дня 15 сечня 1889. Л., 1899; Право церковне. Л., 1900; Практичный проводник для священниковъ взагалі, а в особенності для душепастирив. Л., 1900; Псалтирь въ языце церковно-словянскомъ съ переводомъ на языкъ народно-рускій. Л., 1903.

Державний архів

ЛНБ ім. В. Стефаника НАНУ. Відділ рукописів. Ф. 233, спр. 12, 13, 15, 16, 23, 26-29, 31-33, 39, 40; ЦДІА України, Львів. Ф. 129, Оп. 2, спр. 702.

Рекомендована література

1. Новинки // Новый Проломъ. 1884. № 174;
2. 1885. № 240, 243;
3. Отчетъ на засѣданію Совета Литературного общества под именемъ Галицко-Руская Матица дня 3(15) лют. 1890. Л., 1890;
4. Новинки // Дѣло. 1890. № 85;
5. Новинки // Галичанинъ. 1893. № 93;
6. Бачинський М. Бачинський Олександр Гаврилович // Укр. журналістика в іменах. Л., 1996. Вип. 3.

М. С. Бачинський

Бібліографічний опис:

Бачинський Олександр Гаврилович / М. С. Бачинський // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-41363>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).